

## Rakennus- ja ympäristölupalaakunta

## Pöytäkirja

Aika 15.04.2026 16:00 - 16:30

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksensali

	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Osallistujat	Wallenius Jani	puheenjohtaja	
	Porra Kari	varajäsen	
	Penttinen Saara	jäsen	
	Jaakkola Kata	jäsen	
	Smolander Lea	jäsen	
	Pietiläinen Jukka	jäsen	
	Kaitainen Marja	jäsen	
	Alho Olli	kaupunkikehitysjohtaja, esittelijä	
	Kemppainen Mika	rak.- ja ymp.valv. johtaja, esittelijä	
	Alaluukas Juha	ympäristöpäällikkö	
	Salminen Anssi	vs. rakennustarkastaja	
	Stenius Jenni	kaupungineläinlääkäri	
	Nordberg Pia	valmistelusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	
	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
Poissa	Nimi	Tehtävä	Lisätieto
	Ylä-Soininmäki Tauno	jäsen	
	Ruhberg Jukka	jäsen	

Pusa Matias

varapuheenjohtaja

Rakennus- ja ympäristölupalautakunnan puolesta

Jani Wallenius

Pia Nordberg

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu päätöksentekojärjestelmässä.

Saara Penttinen

Marja Kaitainen

Pöytäkirja on ollut nähtävillä Lahden kaupungin yleisessä tietoverkossa osoitteessa

<http://www.lahti.fi> 21.04.2026

Pia Nordberg

valmistelusihteri

§	Otsikko	Sivu
§ 27	Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 28	Pöytäkirjan tarkastajat	5
§ 29	Ympäristöpalvelut: Ympäristövalvonnan päätösvallan delegointi viranhaltijoille	6
§ 30	Ympäristöluvan rauettaminen Stora Enso Packaging Oy Lahden tehtaat, Hennalankatu 270, Lahti	9
§ 31	Terveydensuojelulain 27§:n mukainen päätös asian käsittelyn päättämisestä	16
§ 32	Oikaisuvaatimus terveydensuojelulain mukaisten melumittausten laskusta	20
§ 33	Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle valituksen johdosta (RYLL 3.2.2026 § 6)	24
§ 34	Tiedoksi merkittävät asiat	32
§ 35	Muut asiat	33

Rakennus- ja ympäristölupautakunta  
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 15.04.2026

§ 27

**Laillisuus ja päätösvaltaisuus**

Puheenjohtaja totesi kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Rakennus- ja ympäristölupautakunta

Pöytäkirja

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupautakunta, 15.04.2026

nro 3

§ 28

Pöytäkirjan tarkastajat

Puheenjohtajan ehdotuksesta tämän pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin jäsenet Saara Penttinen ja Marja Kaitainen.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta  
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 15.04.2026

§ 29

**Ympäristöpalvelut: Ympäristövalvonnan päätösvallan delegointi viranhaltijoille**

2069/00.01.01.05/2026

**Asian valmistelija / lisätietojen antaja**

ympäristöpäällikkö Juha Alaluukas, p. 050 539 1697

**Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Esittelijä**

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

**Päätösehdotus**

Lautakunta päättää siirtää päätösvaltaansa viranhaltijoille liitteenä olevan delegointimatriisiin mukaisesti. Uusi delegointimatriisi tulee voimaan 1.5.2026 alkaen ja korvaa aiemman päätösvallan siirtämistä koskevan delegointimatriisin (tullut voimaan 15.9.2022).

**Perusteluosa**

Kaupunkiympäristölautakunnan alaisten vastualueiden toimintasäännön 5 §:n mukaan toimielin voi päättää sille kuuluvan toimivallan siirtämisestä edelleen alaiselleen viranhaltijalle, mikäli se on lain mukaan mahdollista.

Ympäristövalvonnan päätösvallan delegointi

Laki kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta 5 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät hoitaa kunnan määräämä toimielin

(kunnan ympäristönsuojeluviranomainen), jona ei kuitenkaan voi toimia kunnanhallitus.

Kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelulain mukaisista lupa- ja valvontatehtävistä huolehtii kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetussa laissa (64/1986) tarkoitettu kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, joka käyttää osaltaan ympäristönsuojelun yleisen edun puhevaltaa tämän lain mukaisessa päätöksenteossa.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle annetaan tehtäviä ympäristönsuojelu-, vesi-, jäte-, vesihuolto-, alueidenkäyttö-, rakentamis-, maastoliikenne-, vesiliikenne- sekä merenkulun ympäristönsuojelulaeissa. Rakennus- ja ympäristölupalautakunta toimii myös maa-aineslain ja ulkoilulain mukaisena kunnan viranomaisena.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen oikeudesta siirtää tässä laissa tarkoitettua toimivaltaansa viranhaltijalle säädetään kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain 7 §:ssä.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta voi siirtää toimivaltaansa alaisilleen viranhaltijoille. Hallintopakkoa ja oikaisuvaatimusta koskevaa asiaa ei kuitenkaan saa siirtää viranhaltijan ratkaistavaksi.

### **Tehdyt muutokset**

Delegointimatriisi on päivitetty vastaamaan muuttunutta lainsäädäntöä sekä helmikuun 2026 alusta lähtien toteutettua organisaatiouudistusta. Koska ympäristöpalvelut toimii uudessa organisaatiossa yhdessä yksikössä, jossa on yksi esihenkilö, on ollut syytä jakaa aiemmin päällikkötasolle delegoitua päätösvaltaa myös asiantuntijoille. Asiantuntijoiden päätösvallasta on myös hyviä kokemuksia meluilmoituspäätösten osalta. Hallintopakon sisältävät päätökset säilyvät edelleen lautakunnan päätösvallassa.

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta  
Pöytäkirja

nro 3

Delegointimatriisiin on lisätty vesihuoltolain 4 a §:n ja 35 a §:n mukaiset valvonta- ja tarkastustehtävät. Merenkulun ympäristönsuojelulain osalta delegointimatriisiin on tehty laissa tapahtuneiden pykälämuutosten mukaiset päivitykset.

## Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

## Toimenpiteet

Ote: Lahden ympäristöpalveluiden henkilöstö, tarkastustoimi, säädöskokoelma

## Liitteet

Numero	Otsikko
1	Delegointitaulukko, muutokset näkyvillä
2	Delegointitaulukko, valmis

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta  
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 15.04.2026

§ 30

Ympäristöluvan rauettaminen Stora Enso Packaging Oy Lahden tehtaat, Hennalankatu 270, Lahti

318/11.01.00.01/2024

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

ympäristönsuojelutarkastaja Johanna Saarola, p. 050 559 4085

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta päättää rauettaa ympäristöluvan, joka koskee Stora Enso Packaging Oy:n Lahden tehtaita osoitteessa Hennalankatu 270, Lahti ja antaa ympäristöluvan rauettamista koskevat määräykset.

Perusteluosa

Stora Enso Packaging Oy on toimittanut Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle hakemuksen Lahden tehtaiden ympäristöluvan rauettamiseksi, osoitteessa Hennalankatu 270 Lahti. Tehtaalla on tehty vuosien mittaan useita parantamistoimia, joilla ympäristöön kohdistuvia haittoja on pystytty pienentämään niin, ettei ympäristölupavelvollisuutta katsota enää tarpeelliseksi. Kyseessä on toiminta, jolla on toistaiseksi voimassa oleva naapurussuhdelain ja pohjavesialueella toimimisen vuoksi annettu ympäristöluva.

HAKEMUS

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta  
Pöytäkirja

nro 3

Luvan haltija  
Stora Enso Packaging Oy  
PL 4  
15700 Lahti

Yhteyshenkilö:  
Susanna Heposalmi  
p. 040 6215289  
susanna.heposalmi@storaenso.com

## LAITOS JA SEN SIJAINTI

Stora Enso Packaging Oy, Lahden tehtaat  
Hennalankatu 270  
15700 Lahti  
Kiinteistötunnus 398-27-050-11

## ASIAN KÄSITTELYN PERUSTE JA LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Lupa on myönnetty naapuruussuhdelain ja pohjavesialueella sijaitsevan toiminnan vuoksi (Ympäristönsuojelulaki (86/2000) 28 § 1 mom ja 2 mom kohta 3 sekä ympäristönsuojeluasetus (169/2000)1 § 2 mom). Nykyisin voimassa olevan ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaan lupa voitaisiin edelleen pitää voimassa naapuruussuhdelain nojalla, mikäli siihen olisi tarvetta.

Todettiin tarkastuksella 20.11.2025, että aiemmin ilmenneet meluhaitat on pyritty poistamaan useilla erilaisilla toimenpiteillä. Vuonna 2024 valmistui repijän melukoppi ja Encorelle menevä jäteputki eristettiin. Jätevesien kuparipitoisuus on

saatu pieneen määrään olennaisesti ultrasuodatuslaitteiston käyttöönoton ansiosta. Naapuruuksuhdehaitat eivät ole siten enää riittävä syy pitää toimintaa luvanvaraisena ja luvan rauettaminen voidaan käynnistää.

Ympäristönsuojelulain 94 §:n mukaan, jos ympäristölupa ei sisällä riittäviä määräyksiä toiminnan lopettamisen varalta, lupaviranomaisen on annettava tätä tarkoittavat määräykset.

#### ASIAN VIREILLETULO

Stora Enso Packaging Oy Lahden tehtailla on Lahden ympäristölautakunnan myöntämä, toistaiseksi voimassa oleva ympäristölupa (24.3.2015).

Stora Enso Packaging Oy on ilmoittanut Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunnalle 13.1.2026 päivättyllä kirjeellä hakevansa Lahden tehtaiden ympäristöluvan (annettu 24.3.2015) rauettamista, koska toiminta ei täytä enää ympäristölupavelvollisuuden kriteereitä.

#### ASIAA KOSKEVA LUPA

Rauetettava ympäristölupa:

Ympäristölupamääräysten tarkistaminen, Lahden seudun ympäristölautakunta  
24.3.2015

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 18.10.2016

Luvan selventäminen (YSL 92 §) 28.6.2017.

#### ASIAN KÄSITTELY

#### ASIAN VIREILLÄOLOSTA TIEDOTTAMINEN

Asian vireilläolosta ei ole kuulutettu ennen päätöksentekoa. Kyseessä on ympäristöluvanvaraisuuden poistuminen. Tehdas jatkaa toimintaansa ilman ympäristölupavelvoitetta. Asian merkittävyyden on katsottu olevan tiedottamisen kannalta vähäinen (ympäristönsuojelulaki 96 § 1 momentti kohta 4).

#### LAUSUNNOT

Asiasta ei ole pyydetty lausuntoja.

#### TARKASTUKSET

Laitokselle tehtiin luvan rauettamiseen liittyvä tarkastus 24.11.2025.

#### RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLUPALAUTAKUNNAN RATKAISU

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää, että Stora Enso Packaging Oy Lahden tehtaiden ympäristölupa (Ympäristölautakunta 24.3.2015 § 17) raukeaa.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää antaa seuraavat Stora Enso Packaging Oy Lahden tehtaiden ympäristöluvan rauettamista koskevat määräykset.

1. Kiinteistön maaperän pilaantuneisuus on todettu Ramboll Finland Oy:n raporteissa 17.1.2008 ja 14.7.2008.  
Hämeen ympäristökeskuksen lausunnon mukaisesti ko. pilaantuneet maa-ainekset rajoittavat kyseisen alueen maankäyttöä ja maa-ainesten käyttöä.  
Mikäli pilaantuneella alueella tehdään rakennus- tai kaivutöitä, on pilaantuneet

maa-ainekset huomioitava ja töistä tulee ilmoittaa etukäteen Hämeen ympäristökeskukselle (nykyisin Lupa- ja valvontavirasto). Mikäli alueella kaivetaan pilaantuneita maa-aineksia, on ne käsiteltävä asianmukaisesti.

2. Vuoden 2026 pohjavesitarkkailun tulokset tulee toimittaa Lahden ympäristöpalveluille tiedoksi. Pohjavesitarkkailu voidaan lopettaa yhteistarkkailusopimuksen loppuessa vuoden 2026 joulukuussa.

## PERUSTELUT

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta rauettaa Stora Enso Packaging Oy Lahden tehtaiden ympäristöluvan, sillä toiminnan ympäristöluvanvaraisuus katsotaan loppuneeksi lukuisten teknisten parannusten ja ympäristövaikutusten vähäisyyden vuoksi.

Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä toimintansa ympäristövaikutuksista (YSL 6 §, 16 §, 17 §).

Valvonnallisista syistä ja toiminnan lopettamiseksi asianmukaisesti on annettu määräykset maaperään ja pohjavesien tarkkailuun liittyen.

Luvanvaraisen toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta (YSL 94 §).

Jos toiminnanharjoittajaa ei enää ole tai häntä ei tavoiteta ja lopetetun toiminnan ympäristövaikutusten valvomiseksi on tarpeen tarkkailla ympäristöä, tarkkailusta vastaa toiminta-alueen haltija (YSL 94 §).

## PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Päätös julkaistaan 21.4.2026 Lahden kaupungin verkkosivuilla. Päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta, eli 28.4.2026. Päätös on lainvoimainen 30 päivän kuluttua päätöksen tiedoksisaannista kyseistä päivää lukuun ottamatta, jos siitä ei valiteta. Mahdollinen valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

## SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6 §, 16 §, 17 §, 28 §, 34 §, 94 §, 96 §, 172 §  
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014): 2 §

## LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lahden rakennus- ja ympäristölupalautakunta tiedottaa tästä päätöksestä julkisesti kuuluttamalla Lahden kaupungin ilmoitustaululla ja kaupungin internetsivuilla [www.lahti.fi](http://www.lahti.fi) > ajankohtaista > kuulutukset ja ilmoitukset. Tieto päätöksestä lähetetään myös asianosaisille.

## KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Ympäristönsuojeluviranomaisen taksan (Rakennus- ja ympäristölautakunta 1.12.2020 § 74) mukainen maksu ympäristöluvan rauettamisen käsittelylle on 90 euroa/tunti. Asian käsittelyyn on käytetty aikaa 7 tuntia, minkä perusteella tästä päätöksestä peritään hakijalta taksapäätöksen mukainen maksu eli 630 euroa (90 €/h \* 7 h).

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta  
Pöytäkirja

nro 3

## Muutoksenhaku

Hallintovalitus

## Toimenpiteet

Ote Hakijalle

Tiedoksi Lupa- ja valvontavirasto, Päijät-Hämeen pelastuslaitos, Lahti Aqua Oy

Kuulutus

Laskutus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta  
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 15.04.2026

§ 31

Terveydensuojelulain 27§:n mukainen päätös asian käsittelyn päättämisestä

1052/11.02.01.01/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Terveydensuojeluninsinööri Katarina Vyhnaletk, 050 387 8730

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Lahden Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää ympäristöterveydessä vireillä olevan asian käsittelyn asunnossa osoitteessa [REDACTED]. Kiinteistöllä tehtyyn tarkastukseen ja käytettävissä oleviin tutkimuksiin pohjautuvan kokonaisarvioinnin perusteella asunnossa ei esiinny sellaista haitallista olosuhdetta, minkä vuoksi olisi perusteltua syytä epäillä asunnossa olevan terveydensuojelulain 26 §:n ja 27 §:n mukaista terveyshaittaa aiheuttavaa olosuhdetta. Koska asunnossa ei ole todettavissa terveyshaittaa aiheuttavaa olosuhdetta, Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää asian käsittelyn. Asia voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi, mikäli asiassa ilmenee uusia seikkoja, joiden vuoksi se on aiheellista.

Perusteluosa

Asia on tullut Lahden ympäristöterveyden terveydensuojeluviranomaisen käsiteltäväksi asukkaan yhteydenotolla 4.1.2026. Asukas on pyytänyt Lahden

ympäristöterveydeltä asunnontarkastusta edellä mainittuun osoitteeseen terveyshaittaepäilyilmoituksella, diaari 2006-001, terveyshaittaepäilyn vuoksi. Terveyshaittaepäilyilmoitukseen oli kirjattu terveyshaittaepäilyn syyksi asunnon lämpötila ja vetoisuus. Ilmoitukseen kirjatun tarkemman kuvauksen mukaan asuinhuoneiston wc- tilassa 2, kodinhoitohuoneessa, kylpyhuoneessa ja saunassa sekä erillisessä vaatehuoneessa on lämmityskaudella kylmä. Ilmoituksen mukaan kylmyys ylettyy myös makuuhuoneen 1 tankokaappiin.

Lahden ympäristöterveys teki asunnontarkastuksen 27.1.2026 osoitteeseen [REDACTED]. Asunnontarkastuksella mitattiin asunnon lämpötilaa ja sisäilman suhteellista kosteutta oleskelutiloista. Mittaustulokset olohuoneesta RH% 25,5 ja lämpötila 19,5 °C, keittiön takana olevasta makuuhuoneesta (MH3) RH% 24,6 ja lämpötila 20,0°C sekä kylpyhuonetta vastapäätä olevasta makuuhuoneesta (MH1) RH% 20,7 ja lämpötila 20,6°C. Tarkastushetkellä ulkoilman suhteellinen kosteus 89% ja lämpötila -8,3°C (Ilmatieteenlaitos, Lahti Sopenkorpi. 27.1.2026 klo 9:20). Tarkastuksella mitattujen lämpötila-arvojen mukaan sisäilman lämpötila ei ylitä asumisterveysasetuksen 545/2015 toimenpiderajaa, joka on asunnoille lämmityskauden aikana +18 °C - +26 °C. Tarkemmat tiedot asunnontarkastuksesta ja tarkastuksella tehdyistä havainnoista tarkastuskertomuksessa, joka on oheismateriaalina 1.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevyysvaatimuksista 545/2015 6§:n mukaan huoneilman lämpötila voidaan mitata oleskeluvyöhykkeeltä sen mukaan, mikä on tarpeen terveyshaitan selvittämiseksi. Huoneilman lämpötila mitataan noin 1,1 metrin korkeudelta. Lämpötilojen tulee täyttää asetuksen liitteessä 1 olevan taulukon 1 mukaiset toimenpiderajat. Toimenpiderajoja sovelletaan asunnossa vain asuinhuoneiden lämpötilojen terveellisyyden arviointiin.

Sosiaali- ja terveysministeriön asumisterveysasetuksen 545/2015 soveltamisohjeen osa I:n liitteen 1 taulukon 1 mukaan huoneilman lämpötilan toimenpiderajat lämmityskaudella on +18 °C - +26 °C ja lämmityskauden ulkopuolella + 18 °C – + 32 °C.

Terveydensuojelulain 763/1994 26 §:n mukaan asunnon ja muun sisätilan sisäilman puhtauden, lämpötilan, kosteuden, melun, ilmanvaihdon, valon, säteilyn ja muiden vastaavien olosuhteiden tulee olla sellaiset, ettei niistä aiheudu asunnossa tai sisätilassa oleskeleville terveyshaittaa.

Terveydensuojelulain 763/1994 27§:n mukaan, jos asunnossa tai muussa oleskelutilassa esiintyy melua, tärinää, hajua, valoa, mikrobeja, pölyä, savua, liiallista lämpöä tai kylmyyttä taikka kosteutta, säteilyä tai muuta niihin verrattavaa siten, että siitä voi aiheutua terveyshaittaa asunnossa tai muussa tilassa oleskelevälle, toimenpiteisiin haitan ja siihen johtaneiden tekijöiden selvittämiseksi, poistamiseksi tai rajoittamiseksi on ryhdyttävä viipymättä.

Asukas on tuonut ilmi huomioitaan tarkastuskertomuksesta 29.1.2026 sähköpostitse. Asukkaalle on vastattu huomioihin 30.1.2026 ja huomioiden perusteella on korjattu tarkastuskertomukseen asukkaan sukunimessä ollut kirjoitusvirhe. Asukkaalle on toimitettu korjattu tarkastuskertomus 30.1.2026.

Asukas on tiedustellut tarkastuksen suorittaneen terveydensuojeluinsinöörin esihenkilön yhteystietoja sähköpostitse 31.1.2026. Kaupungineläinlääkäri käsitteli asukkaan antamaa palautetta asiasta puhelimitse sovitusti 6.2.2026. Tämän jälkeen asukas pyysi valituskelpoista päätöstä asiassa 12.2.2026. Kaupungineläinlääkäri kävi sähköpostitse keskustelua asukkaan kanssa muutoksenhakuprosessista. Asukkaalle on tuotu ilmi, että tarkastuskertomus ei ole sellainen viranomaisen asiakirja, johon voi hakea muutosta, sillä tarkastuskertomus on asian valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvä asiakirja. Valviran laatiman ohjeen (Ohje asunnon terveyshaittaepäilyn käsittelyyn viranomaisessa, Valvira, 11.1.2024) mukaisesti

tarkastuskertomusta ei sen valmistumisen jälkeen pääsääntöisesti enää muokata. Ohjeen mukaan asianosaiset voivat esittää muutoksia tarkastuskertomukseen, mutta viranomaisen päättää sen sisällöstä. Esimerkiksi merkitykselliset kirjoitusvirheet ohjeistetaan viranomaisen harkinnan mukaisesti korjattavan, mutta muutoin jälkikäteisten näkemysten huomioiminen tarkastuskertomuksessa arvioidaan siltä kannalta, onko kyse asian ratkaisemisen kannalta keskeisistä havainnoista. Asukkaan esittämissä huomioissa tai palautteessa ei ole tuotu viranomaisen arvioinnin mukaan esiin sellaisia seikkoja, jotka vaikuttaisivat asian ratkaisuun.

#### Kuuleminen

Ennen päätöksentekoa Lahden ympäristöterveys on kuullut asianosaisia hallintolain 34 ja 36 §:n mukaisesti kirjallisesti 4.3.2026 päivätyllä kuulemiskirjeellä sähköisesti. Määräaika vastineen toimittamiselle on ollut 18.3.2026. Kuulemiskirje (tapahtumatunnus 2020854, päiväys 4.3.2026) on oheismateriaalina.

Asukas toimitti kirjallisen vastineen 4.3.2026. Antamassaan vastineessa asukas tuo ilmi kuulemiskirjeessä todettujen päivämäärien virheellisyyksiä sekä kuulemiskirjeessä olevan lauseen sekavuuden. Vastineessa ei ole tuotu esille sellaisia uusia seikkoja, joiden johdosta asian käsittelyä terveydensuojeluviranomaisessa olisi syytä jatkaa.

#### Muutoksenhaku

Hallintovalitus

#### Toimenpiteet

Tiedoksi

Asukkaat [REDACTED]

Kiinteistön omistaja, isännöitsijä Minna Vuorio (minna.vuorio@lahdentalot.fi)

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta  
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalaakunta, 15.04.2026

§ 32

Oikaisuvaatimus terveydensuojelulain mukaisten melumittausten laskusta

450/03.01.00.01/2026

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

terveydensuojeluinsinööri Petro Sormunen, p. 050 518 4478

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lahden rakennus- ja ympäristölupalaakunta hylkää laskusta tehdyn oikaisuvaatimuksen.

Perusteluosa

### **Valitusoikeus**

Terveydensuojelulain 56 §:n 1 momentin mukaan kunnan perimistä suoriteperusteisista maksuista saa vaatia oikaisua. Oikaisuvaatimukseen sovelletaan, mitä hallintolain 7 a luvussa säädetään. Hallintolain mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Laskun päiväys on 12.2.2026. Lasku on lähetetty kirjepostina. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa maksun määräämisen käsittävän päätöksen tiedoksisaannista. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä.

■■■■■■ kiinteistön omistaja teki terveysuojelulain mukaisesta melumittausten laskusta oikaisuvaatimuksen sähköpostitse Lahden kaupungin kirjaamoon 17.3.2026. Oikaisuvaatimus saapui määräajassa.

### Oikaisuvaatimus

■■■■■■ kiinteistön omistaja esittää, että maksu mittauksista osoitetaan ■■■■■■ kiinteistön omistajille.

### Perustelut

Oikaisuvaatimuksen alainen lasku koskee Lahden ympäristöterveyden terveysuojelulain mukaisia melumittauksia 12.-14.12.2025. Mittaukset on tehty ■■■■■■ makuuhuoneesta. Ympäristöterveys on tehnyt melumittaukset terveyshaitan arvioimiseksi, koska ■■■■■■ omistajat ovat kokeneet, että ■■■■■■ vesi-ilmalämpöpumpusta aiheutuva meluhaitta jatkuu. Tarkastuksen ja melumittausten perusteella ■■■■■■ vesi-ilmalämpöpumpusta ■■■■■■ kulmamakuuhuoneeseen kuuluvasta melusta voi aiheutua terveysuojelulain 1 §:ssä tarkoitettua terveyshaittaa. Terveysuojelulain 50 a §:n mukaisesti

terveyshaitan selvittämiseksi tehdyt mittaukset voidaan periä terveyshaitan aiheuttajalta. Mittauksista peritään Lahden ympäristöterveyden taksan mukainen maksu, joka veloitetaan haitan aiheuttajalta eli [REDACTED] kiinteistön omistajalta.

Lahden kaupungin rakennus- ja ympäristölupalautakunta hyväksyi 9.12.2025 päätöksellään § 92 ympäristöterveydenhuollon taksan, joka tuli voimaan 1.1.2026. Taksan soveltamisala liittyen laskuun: terveydensuojelulaissa (763/1994) säädettyihin kunnan viranomaisen suoritteisiin, joka koskee 26 §:n mukaisten terveyshaittojen selvittämiseksi asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritettua mittausta, näytteenottoa, tutkimusta ja selvitystä (arvonlisäverollinen).

Taksan maksujen määräytymisperusteen 2.2 mukaan valvontahenkilöstön työtunnin hinta on 76 euroa. Työtunnin hinta kerrotaan käytettävällä työajalla, joka lasketaan puolen tunnin tarkkuudella ylöspäin pyöristettynä. Matkakustannuksista peritään tarkastuskohtainen kiinteä käyntimaksu, joka on 38 euroa.

Taksan maksujen määräytymisperusteen 6.1 mukaan asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritetusta tarkastuksesta, asiakirjatarkastuksesta, mittauksesta, tutkimuksesta, näytteenotosta ja selvityksestä, joka liittyy terveydensuojelulain 26 §:ssä tarkoitettujen terveyshaittojen selvittämiseen tai poistamisen varmistamiseen, peritään maksu käytetyn työajan ja muiden muodostuneiden kustannusten mukaan.

### Lainsäädännön perustelut

Terveydensuojelulain 50 a §:n mukaan kunnalla on lisäksi oikeus periä hyväksymänsä taksan mukainen maksu: "1) sellaisesta asunnossa tai muussa oleskelutilassa suoritetusta tarkastuksesta, asiakirjatarkastuksesta, mittauksesta, näytteenotosta, tutkimuksesta ja selvityksestä, joka liittyy 26 §:ssä tarkoitettujen terveyshaittojen selvittämiseen tai niiden poistamisen varmistamiseen, kiinteistön omistajalta tai haltijalta taikka muulta, jonka vastuulla terveyshaitta 27 §:n nojalla on".

## Lainsäädäntö

Terveydensuojelulaki (763/1994) 1, 7, 27, 50 a, 50 b ja 56 §

Hallintolaki (434/2003) 46, 49 b, 49 c, 49 d, 49 e, 49 f ja 49 g §

## Muutoksenhaku

Hallintovalitus

## Toimenpiteet

Saantitodistuskirjeenä [REDACTED]

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta  
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 15.04.2026

§ 33

Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle valituksen johdosta (RYLL 3.2.2026 § 6)

3852/10.03.00.08/2025

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

johtava lupakäsittelijä Jaana Hovatov p. 044 482 0407

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kempainen Mika

Päätösehdotus

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta päättää antaa lausuntonaan Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle perusteluosassa esitetyn.

Perusteluosa

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta on 3.2.2026 § 6 tehnyt päätöksen toimenpidepyyntöön, jossa asianosainen on useaan eri otteeseen lähestynyt rakennusvalvontaa erinäisin kyselyin naapurin autopaikasta, aidasta ja terassista. Lautakunta päätti, että toimenpidepyyntö on tutkittu riittävästi eikä anna aihetta enempiin toimenpiteisiin. Toimenpidepyynnön tekijä valitti päätöksestä Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ja hallinto-oikeus pyytää nyt lausuntoa valituksen johdosta 18.3.2026 päivätyllä lausuntopyynnöllä (diaarinumero 807/03.04.04.04.16/2026). Lausunnon mukana pyydetään toimittamaan valituksenalaisen päätöksen perusteena olleet asiakirjat.

**Lausunto Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle**

Rakennusvalvontaviranomainen antaa lausuntonaan esitettyihin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä esitettyyn selvitykseen oheisen (sisennetty teksti).

Valittaja kiistää valituksessaan rakennusvalvonnan ohjeistuksen kääntyä mahdollisessa terveyshaitassa terveysvalvonnan puoleen ja vaatii sen sijaan rakennusvalvontaa huolehtimaan, että rakentamismääräyskokoelman vähimmäismittoja noudatetaan pysäköintipaikan rakentamisen yhteydessä. Perusteluinaan vaatimukselle valittaja mainitsee, että rakentamismääräyskokoelma kuuluu rakennusvalvonnan toimintaa ohjaaviin määräyksiin ja tuo esiin Ympäristöministeriön asetuksen uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta toteaa, että Ympäristöministeriön asetus uuden rakennuksen sisäilmastosta ja ilmanvaihdosta koskee kyseisen asetuksen 1 §:n (soveltamisala) mukaisesti uuden rakennuksen sisäilmaston ja ilmanvaihdon suunnittelua ja rakentamista sekä rakennuksen laajennusta ja kerrosalaan laskettavan tilan lisäämistä. Valittajan mainitsema asetusta edeltävä rakentamismääräyskokoelman osa (asetus) koskee soveltamisalansa mukaisesti vain uuden rakennuksen sisäilmastoa ja ilmanvaihtoa.

Valituksen alaisessa tapauksessa ei ole kyse mainitun asetuksen soveltamisalasta. Kyse on olemassa olevan rakennuksen pihamaalla tapahtuvasta muutoksesta pysäköintijärjestelyyn. Koska rakennusvalvonta on tarkastuksellaan todennut, että sillä ei ole aihetta ryhtyä toimenpiteisiin maankäyttö- ja rakennuslain tai rakennusjärjestyksenkään nojalla, on viranomainen ohjannut valittajan kääntymään asiassa toimivaltaisen viranomaisen eli terveysvalvonnan puoleen.

Valittaja on itse rakennusvalvonnalle lähettämässään sähköposteissa viitannut pysäköinnin aiheuttamaan ääni- ja haluhaittaan valittajan

rakennuksen sisällä. Näiden osalta toimivaltainen on terveystarkkailu, ei rakennustarkkailu. Hallintolain 8 §:n toisen momentin mukaan "Jos asia ei kuulu viranomaisen toimivaltaan, sen on pyrittävä opastamaan asiakas toimivaltaiseen viranomaiseen." Tämän vuoksi rakennustarkkailu on neuvonut valittajaa kääntymään terveystarkkailun puoleen.

Valittaja vaatii naapurin rakennuksensa julkisivuun rakentamalle terassille lasitusineen rakennustarkkailun lupakäsittelyä rakentamisajankohtana voimassa olleen rakennusjärjestyksen mukaisesti.

Rakentamisajankohtana voimassa on ollut Lahden kaupunginvaltuuston 15.4.2013 (54 §) hyväksymä rakennusjärjestys. Kyseisen rakennusjärjestyksen kohdassa 2.2 luetellaan toimenpideluvasta vapautetut kohteet. Toimenpidelupaa ei vaadita julkisivun vähäiseen muuttamiseen, katteen muuttamiseen, mikäli se ei vaadi rakenteiden vahvistamista, eikä pientalojen terassilasitukselle muun muassa seuraavissa tapauksissa esiin tulleihin edellytyksiin eli parveke- ja terassilasit tulee asentaa parvekekaiteen sisäpuolelle ja olemassa olevan katon alle, terassien etusivun suljettavista aukoista ainakin puolet tulee olla avattavissa eikä terassia saa lämpöeristää.

Vähäiset julkisivumuutokset on sallittu ilman toimenpidelupaa kyseessä olevan julkisivumuutoksen rakentamisajankohtana voimassa olleen rakennusjärjestyksen mukaan. Rakennustarkkailu on katsonut 30.5.1963 (413 §) myönnetyn rakennusluvan yhteydessä luvitetun katetun terassin toteuttamisen luvassa myönnettyä pidempänä tällaiseksi vähäiseksi julkisivumuutokseksi. Rakennusjärjestystä joudutaan aina soveltamaan ja luvan tarvetta harkitsemaan kulloinkin kyseessä olevan tilanteen mukaisesti, koska rakennusjärjestys ei ole aukoton ja kata kaikkia tilanteita. Rakennustarkkailulla on joka tapauksessa maankäyttö- ja rakennuslain

mukaisesti mahdollisuus käyttää lupaharkintaa vähäisissä hankkeissa, jollaiseksi tapauksen julkisivumuutoskin on tulkittu. Näin ollen lupaa ei välttämättä olisi vaadittu rakentamisajankohtanaan.

Jos kyseiselle julkisivumuutokselle nyt haettaisiin rakentamislupaa, ei sellaista voisi myöntää. Rakennusvalvonnan käsityksen mukaan 1.1.2025 rakentamislain astuttua voimaan toimenpidelupaa ei enää ole olemassa. Toimenpidelupaa koskeva maankäyttö- ja rakennuslaki ei ole enää voimassa, joten jälkikäteisesti ei toimenpidelupaa tässä vaiheessa voisi hakea maankäyttö- ja rakennuslain aikana ilman lupaa toteutetulle hankkeelle. Hallintolain 20 §:n mukaisesti asia tulee vireille, kun vireillepanoasiakirja saapuu viranomaiselle eli tässä tapauksessa vireilletuloasiakirja luvan hakemisessa olisi lupahakemus. Kiinteistön haltijan lupahakemuksen vireilletulo ei voi määräytyä takautuvasti sen mukaisesti, milloin naapuri on tehnyt asiaa koskevan toimenpidepyynnön tai muutoin ottanut asian esiin tai edes milloin rakennushanke on toteutettu. Sekä maankäyttö- ja rakennuslaissa (208 §) että rakentamislaisissa (194 §) on vireillä olevien asioiden osalta määrätty, että niissä sovelletaan hakuajankohdan mukaista lainsäädäntöä.

Rakentamislaisissa toimenpidelupaa ei enää ole ja rakentamisluvan kynnys on puolestaan nostettu aiempaa korkeammalle. Samaan aikaan voimaan tulleella rakennusjärjestykselläkin on luvasta vapautettu aiempaa enemmän rakentamista. 1.1.2025 voimaan tulleen Lahden rakennusjärjestyksen mukaan rakentamislupaa ei vaadita alle 50 m<sup>2</sup>:n suuruiselle katetulle kylmälle lasiterassille eikä edelleenkaan terassien kattamiselle (lämpöeristämättä; alle 30 m<sup>2</sup> umpinainen tai alle 50 m<sup>2</sup> liukulaseilla). Näin ollen, koska kyseessä oleva julkisivumuutos on vapautettu rakennusjärjestyksellä rakentamisluvasta, ei lupaa voisi nyt haettaessa edes myöntää.

Valittaja vaatii, että pysäköinnissä ja sen rakentamisessa noudatetaan rakennusjärjestyksen määräyksiä. Valittaja korostaa ja perustelee vaatimustaan varsin laajasti rakennusvalvonnan velvollisuudella noudattaa lainsäädäntöä ja rakennusjärjestystä ja on sitä mieltä, että hänen asiassaan on nimenomaan kyse yleisen edun valvomisesta ja että rakennusvalvonta on laiminlyönyt tätä koskevan tehtävänsä.

Rakennusjärjestys ei sisällä tarkkoja määräyksiä omakotitalon piha-alueen pysäköinnistä, riippumatta siitä tarkastellaanko rakentamisajankohtana voimassa ollutta rakennusjärjestystä vai sen jälkeen voimaan tullutta. Rakennusjärjestys ottaa kantaa pihamaan suunnitteluun vain varsin yleisellä tasolla. Rakennusjärjestys ottaa kantaa rakennelmien etäisyyksiin, mutta autopaikka ei ole rakennelma. Tehty pysäköintipaikan pidennys on vähäinen alkuperäiseen tilanteeseen nähden ja sijaitsee yli 2 metrin etäisyydellä kiinteistöjen rajasta. Asemakaavassa ei ole määritelty autopaikoitukselle erillismääräyksiä. Kyseessä oleva pysäköintipaikka ei ole kaupungin rakennusjärjestyksen tai asemakaavamääräyksen vastainen.

Maankäyttö- ja rakennuslain 124 §:n mukaisesti kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Valvontatehtävän laajuutta ja laatua harkittaessa otetaan huomioon rakennushankkeen vaativuus, luvan hakijan ja hankkeen suunnittelusta ja toteuttamisesta vastaavien henkilöiden asiantuntemus ja ammattitaito sekä muut valvonnan tarpeeseen vaikuttavat seikat.

Rakentamislain 100 §:n mukaisesti kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa kaavoituksen noudattamista sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä

alueidenkäyttölaissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään rakentamistoiminnasta. Lisäksi kunnan rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on yleisen edun kannalta valvoa tässä laissa tarkoitettua rakennustoimintaa sekä osaltaan huolehtia, että rakentamisessa noudatetaan, mitä tässä laissa tai sen nojalla säädetään tai määrätään. Rakennusvalvontaviranomaisen on huolehdittava rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvottava rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa siten kuin siitä säädetään.

Edellä olevan perusteella rakennusvalvontaviranomainen valvoo myös rakennusjärjestyksen noudattamista.

Hallintolain 6 §:n mukaisesti viranomaisen on kohdeltava hallinnossa asioivia tasapuolisesti sekä käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Viranomaisen toimien on oltava puolueettomia ja oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Niiden on suojattava oikeusjärjestyksen perusteella oikeutettuja odotuksia.

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta toteaa, että rakennusvalvonta noudattaa toiminnassaan aina edellä mainittuja periaatteita. Valittajan esiin tuomat seikat on tutkittu viranomaiselle säädetyn tehtävän mukaisesti ja arvioitu viranomaiskäsittelyssä sekä lainsäädännön että rakennusjärjestyksen perusteella kokonaisarviona samoin kuin kaikki rakennusvalvontaan vireille saatetut asiat tutkitaan. Valittajaa on tässä kohdeltu tasapuolisesti muiden hallinnossa asioivien tapaan. Viranomaisen on myös oltava puolueeton ja käytettävä toimivaltaansa yksinomaan lain mukaan hyväksyttäviin tarkoituksiin. Tämä tarkoittaa sitä, että asian kokonaisharkinnassa otetaan kaikki osapuolet ja seikat huomioon, ei ainoastaan valittajan näkemystä asiassa. Yksittäinen kokemus haitasta ei

itsessään muodosta viranomaiselle perustetta ryhtyä toimenpiteisiin, ellei kyseinen haitta liity lain tai määräysten vastaisuuteen. Ilman lainsäädännöllistä perustetta asiaan puuttuminen olisi toimivallan väärinkäyttöä.

Viranomaisen toimien on oltava myös oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään nähden. Rakennusvalvontaviranomaisen on vaikea nähdä, mikä olisi kyseisen tapauksen merkitys yleisen edun kannalta. Laissa tarkoitettua yleisen edun näkökulmaa on arvioitava myös rakennetun ympäristön valvontaa koskevissa viranomaisratkaisuisa ja huomioitava, että yksityisen edun valvontaa ei ole säädetty samalla tavoin viranomaistoiminnan tavoitteeksi tai rakennusvalvontaviranomaisen tehtäväksi. Rakennusvalvonnan tulkinnan mukaan kyseisen terassin rakentamisen ei voi katsoa olevan yleisen edun kannalta merkittävää.

Valittajan tapauksessa on kyse kahden naapurikiinteistön välisestä vuosia jatkuneesta epäsovusta, johon välien selvittelijäksi on haettu rakennusvalvontaa useaan otteeseen eri syistä. Rakennusvalvonnan lakisääteinen tehtävä on valvoa rakentamista yleisen edun kannalta – ei ratkaista yksittäisten naapureiden välisiä ristiriitoja. Rakennusvalvonta on tutkinut asian eikä ole todennut sellaista yleisen edun kannalta turvallisuuteen tai terveellisyteen taikka kaavojen ja luvanvaraisuuden noudattamiseen liittyvää epäkohtaa, johon tulisi puuttua.

### **Hallinto-oikeuden pyytämät asiakirjat**

Tämän päätöksen mukana toimitetaan hallinto-oikeudelle sen pyytämät asiakirjat siltä osin kuin niitä on muodostunut. Koska varsinaista toimenpidepyyntöä ei ole tehty eikä rakennusvalvonta ole muutoinkaan nähnyt syytä hallintopakko-prosessin käynnistämiseen tai virallisen tarkastuksen tekemiseen, ei muun muassa kohteen kuulemista ole katsottu tarpeelliseksi. Koska rakennusvalvonta ei ole suorittanut

kohteessa tarkastusta, ei myöskään hallintolain 39 §:n mukaista tarkastuskertomusta ole laadittu. Kohteesta on paikalla käynnin yhteydessä otettu kuitenkin valokuvia, jotka toimitetaan hallinto-oikeudelle.

Selvitys parkkialueesta, koira-aidasta ja terassin sijainnista, rakennusajankohdasta, koosta ja rakenteesta selviävät parhaiten kohteesta otetuista valokuvista ja karttapalveluista otetuista kuvakaappauksista eri vuosilta. Asiaa on avattu myös rakennus- ja ympäristölupalautakunnan päätöksessä 3.2.2026 § 6 (valituksen alainen päätös).

Valittaja on lähestynyt rakennusvalvontaa erinäisin kysymyksin ja vaatimuksin, joihin on hänelle vastattu. Koska vastaukset eivät ole tyydyttäneet valittajaa, on rakennusvalvonta tulkinut tehdyt kysymykset toimenpidepyynnöksi, jotta rakennus- ja ympäristölupalautakunta on voinut tehdä asiaan valituskelpoisen päätöksen. Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi.

## Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

## Toimenpiteet

Ote: Hämeenlinnan hallinto-oikeus / hameenlinna.hao(at)oikeus.fi, otteen mukana toimitetaan pyydetyt asiakirjat (oheismateriaali, ei kuitenkaan lausuntopyyntöä)

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta  
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalautakunta, 15.04.2026

§ 34

Tiedoksi merkittävät asiat

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

Päätösehdotus

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Perusteluosa

Tiedoksi tuodaan seuraavat asiat:

- Rakennusvalvonnan viranhaltijapäätökset 2.3.2026 - 5.4.2026

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Toimenpiteet

-

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta  
Pöytäkirja

nro 3

Lahden kaupunki, Rakennus- ja ympäristölupalaakunta, 15.04.2026

§ 35

**Muut asiat**

**Päätös**

Päätösehdotus hyväksyttiin.

**Esittelijä**

rakennus- ja ympäristövalvonnan johtaja Kemppainen Mika

**Päätösehdotus**

Lautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

**Perusteluosa**

- Tilannekatsaus lautakunnan 5.5.2026 maastokatselmuksen ohjelmaan
- Lautakunnan 9.6.2026 kokouspaikka sovitaan toukokuun kokouksessa

**Muutoksenhaku**

Muutoksenhakukielto

**Toimenpiteet**

-

Rakennus- ja ympäristölupautakunta  
Pöytäkirja  
Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 27, § 28, § 33, § 34, § 35

nro 3

Lahden kaupunki

## MUUTOKSENHAKUKIELTO

### oikaisuvaatimus/kunnallisvalitus

Koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa, kuntalain 136 §:n nojalla tästä päätöksestä ei saa tehdä oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta.

**Lahden kaupunki**  
Harjukatu 31, PL 202  
15101 Lahti  
03 814 2355  
kirjaamo@lahti.fi  
www.lahti.fi  
0149669-3

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta  
Pöytäkirja  
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 29

nro 3

Lahden kaupunki

OIKAISUVAATIMUSOHJE, kunnallisasiat

Oikaisuvaatimusoikeus

Päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen.

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksistä, jotka koskevat virka- tai työehtosopimuksen tulkintaa tai soveltamista (Laki kunnallisesta viranhaltijasta 50 §).

Oikaisuvaatimusviranomainen

Asianomainen viranomainen/toimielin (mainittu päätöksessä/otteessa)

Yhteystiedot

Lahden kaupunki / kirjaamo

Postiosoite: PL 202, 15101 Lahti

Käyntiosoite: Lahden Palvelutori, Lahti-Piste, Kauppakeskus Trio, 2. krs, Aleksanterinkatu  
18

Lahti-Pisteen aukioloaika: 8.00–18.00, **oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä oikaisuvaatimus on jätettävä kuitenkin kirjaamon (= viraston) aukioloaikana eli klo 15.00 mennessä**, jotta se katsotaan ajallaan saapuneeksi

puh. 03 814 2214

Sähköposti: kirjaamo(at)lahti.fi

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, sähköistä tiedoksiantoa käytettäessä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä ja muussa tapauksessa seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Oikaisuvaatimusaika taloudellisin ja tuotannollisin perustein tehdystä irtisanomista koskevasta päätöksestä alkaa kulua vasta irtisanomisajan päättymisestä.

### Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteluineen sekä sen tekijä ja yhteystiedot. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle oikaisuvaatimusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä riippumatta tavasta, jolla se toimitetaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta

Pöytäkirja

15101 Lahti

03 814 2355

kirjaamo@lahti.fi

www.lahti.fi

0149669-3

nro 3

Rakennus- ja ympäristölupalaakunta  
Pöytäkirja  
Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 30

nro 3

Lahden kaupunki

## VALITUSOSOITUS, hallintovalitus

### Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

### Valitusviranomainen

Vaasan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

[www.oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus](http://www.oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus)

Korsholmanpuistikko 43

PL 204, 65101 Vaasa

029 56 42780

faksi 029 56 42760

vaasa.hao(at)oikeus.fi

Aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

### Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta  
Pöytäkirja

nro 3

näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuimella valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Pöytäkirja

nro 3

## Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

## Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

## Lahden kaupunki

Harjukatu 31, PL 202

15101 Lahti

03 814 2355

kirjaamo@lahti.fi

www.lahti.fi

0149669-3

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 31, § 32



## Valitusosoitus, hallintovalitus

### Valitusoikeus

Päätöksestä saa valittaa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa.

### Valitusviranomainen

Hämeenlinnan hallinto-oikeus

Yhteystiedot

[www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus](http://www.oikeus.fi/hallintooikeudet/hameenlinnanhallinto-oikeus)

Raatihuoneenkatu 1

13100 Hämeenlinna

029 56 42210

faksi 029 56 42269

hameenlinna.hao(at)oikeus.fi

Aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 8.00–16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

### Valitusaika ja sen alkaminen

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Annettaessa päätös asianosaiselle tiedoksi hänen suostumuksellaan sähköisenä viestinä hänen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\).](#)

**Valituksen muoto ja sisältö**

Valitus tehdään kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta;
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi;
- vaatimusten perustelut;
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (HOL 32 §).

Rakennus- ja ympäristölupalautakunta

Pöytäkirja

nro 3

## Valitusasiakirjojen toimittaminen valitusviranomaiselle

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa ennen sen viimeisen päivän virka-ajan päättymistä. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valitusasiakirjat toimittaa ensimmäisenä sen jälkeisenä arkipäivänä.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

## Tuomioistuinmaksut

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n mukaan muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään hallinto-oikeudessa ja markkinaoikeudessa oikeudenkäyntimaksuja ja hakemusmaksuja korvauksena asian käsittelystä ja suoritetuista toimenpiteistä tuomioistuimissa 4 ja 5 §:n poikkeuksia lukuun ottamatta. Valituksen käsittelyn maksullisuudesta saa tietoja valitusviranomaiselta. [Linkki tuomioistuinmaksulakiin \(1455/2015\)](#). Ajantasainen tieto hallinto-oikeuden oikeudenkäyntimaksuista [Tuomioistuinlaitoksen sivustolta](#).

## Lahden kaupunki

Harjukatu 31, PL 202

15101 Lahti

03 814 2355

kirjaamo@lahti.fi

www.lahti.fi

0149669-3